

DOCUMENT INFORMATIU I DOCUMENT LEGAL
PER A USUÀRIES I PER A PROFESSIONALS SANITARIS

SARS-CoV-2

21 DE MARÇ 2020

Elaborat per llevadores de l'Associació de Llevadores del Part a Casa de Catalunya i per l'advocada Marta Busquets

---

Si ets usuària et suggerim que imprimeixis dues còpies d'aquest document. La primera còpia la pots adjuntar al teu pla de part i l'altra còpia la pots entregar en mà a l'arribada a l'hospital el dia del part.

DOCUMENT INFORMATIU:

MESURES PROTECTORES MARE-BEBÉ respecte el CORONAVIRUS-SARS-CoV-2

Parts fisiològics: no hi ha evidència científica que indiqui que no es pot donar a llum per via vaginal. En els estudis fets fins ara no s'ha trobat la presència del virus en el líquid amniòtic ni en el fluid vaginal. Tampoc hi ha evidència científica de què s'hagi d'escurçar el part normal en una dona positiva de Covid-19 amb intervencions que poden posar en perill a la mare i al nadó.

Coronavirus SARS-CoV-2, Generalitat de Catalunya/Salut

Pinçament del cordó umbilical: Tampoc no s'ha trobat presència del virus en líquid amniòtic ni sang del cordó umbilical, així doncs, no cal cal pinçar-lo precoçment. Deixar-lo bategar uns minuts afavorirà, entre altres coses, el sistema immunològic del nadó (www.pinzamientoptimo.org).

Coronavirus SARS-CoV-2, Generalitat de Catalunya/Salut Plataforma Científica en defensa del pinzamiento óptimo del cordón umbilical

Pell amb pell: segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), les mares i els nadons han d'estar junts i practicar el contacte pell a pell, sobretot immediatament després del naixement. Aquest primer contacte afavoreix l'establiment de l'alletament matern. Ambdós aspectes contribueixen a crear una bona immunitat, tinguin o no elles o els nadons malaltia per coronavirus. Coronavirus SARS-Cov-2, Generalitat de Catalunya/Salut

Lactància materna: Es recomana donar el pit des del naixement. Segons la OMS, la lactància materna protegeix el nadó d'infeccions respiratòries, així com d'altres malalties i de la mort en el període postneonatal. En els estudis fets fins ara no s'ha trobat la presència de virus en la llet materna. En el cas de mare afectada pel virus SARS CoV-2, es recomana que la mare alletí amb mascareta i es renti molt bé les mans abans i després de donar el pit. Si el seu estat de salut no ho permet, la mare pot extreure's la llet per donar-li al nadó de forma diferida.

Coronavirus SARS-CoV-2 , Generalitat de Catalunya/Salut Lactancia materna ante la pandemia de Coronavirus COVID-19 IHAN

Pensem que per aquestes i altres mesures és molt important respectar el binomi mare - bebè.

Recursos: separar una criatura recent nascuda de la seva mare acostuma a implicar l'ingrés a la unitat de neonats, on ja hi ha altres nadons amb altres patologies, la qual cosa podria agreujar el benestar d'un nadó sa. Per altra banda, implica l'ús de més recursos humans i materials, sense mencionar les seqüeles a llarg termini d'una separació primerenca.

Pel que fa als recursos humans i materials, també cal fer notar que com més intervencions innecessàries es facin en un procés de part, major despesa i contacte amb personal divers suposa. A més a més, augmenta el risc de complicacions obstètriques i neonatals, que poden augmentar el risc d'ingrés a Cures Intensives maternes i neonatals.

Davant de la situació sanitària actual, aquests recursos sanitaris haurien d'estar reservats per als casos més necessitats.

ENLLAÇOS

Coronavirus SARS-CoV-2 , Generalitat de Catalunya/Salut

http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/informacio-embarassades-families.pdf

Recomanacions de la OMS

<https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-on-covid-19-pregnancy-childbirth-and-breastfeeding>

IHAN <https://www.ihan.es/la-lactancia-materna-ante-la-pandemia-de-coronavirus-covid-19-recomendaciones/>

Plataforma Científica en defensa del pinzamiento óptimo del cordón umbilical

<https://pinzamientooptimo.org/>

CONSENTIMENT INFORMAT PER A L'ATENCIÓ AL PART DURANT EL COVID-19

Al NOM HOSPITAL.....

ADREÇA.....

ALS DEPARTAMENTS D'OBSTETRICIA I NEONATOLOGIA

A CIUTAT.....,

DIA .....de.....de 2020.

Jo, NOM I COGNOMS....., amb DNI

..... i residència a

ADREÇA....., telèfon

..... i correu electrònic ..... per la present

compareixo i MANIFESTO:

Que actualment ens trobem immerses en un estat d'alerta sanitària global en relació amb la expansió del Coronavirus, motiu pel qual s'estan prenent mesures diverses als efectes de contenció i prevenció del contagi.

Que entenc que el coronavirus pertany a una família de virus que provoquen diferents malalties de menor o major gravetat, essent la majoria no perilloses i existint tractaments eficaços. En l'actualitat ens trobem en estat d'alerta pel SARS-CoV-2 que provoca el COVID-19.

Que tot i que les taxes de recuperació són altes, com en el cas de qualsevol altra malaltia, s'ha de tenir en compte que existeix una major mortalitat en persones d'avançada edat, immunodeprimides o amb malalties cròniques o greus, i en particular entenc que gran part de la seva perillositat és que es tracta d'un virus altament contagiós.

Que sóc conscient de que la transmissió entre humans es produeix generalment per via respiratòria, a través de la tos, esternuts o al parlar. Els símptomes principals, depenent del coronavirus i de la gravetat de la infecció, inclouen o poden incloure tos, mal a la gola, febre, dificultat per respirar, mal de cap, calfreds i malestar general, secreció i goteig nasal.

Que la Llei 41/2002, de 14 de novembre, reguladora bàsica de l'autonomia del pacient estableix els drets a l'autonomia i al consentiment informat. L'article 9.2 estableix com a límit a aquests drets el fet de que existeixi risc per a la salut pública per causa de raons sanitàries establertes per llei.

Que en el cas de l'estat alarma actual per COVID-19, aquest es troba regulat al Reial Decret 463/2020 de 14 de març, pel qual es restringeixen per exemple els drets fonamentals a la lliure circulació.

Que tanmateix el Reial Decret no fa referència a hores d'ara a ingressos ni tractaments forçosos i/o obligatoris a centres sanitaris en relació al COVID-19, ni esmenta que es trobin limitats els drets a la autonomia i al consentiment informat de les persones usuàries dels serveis de salut en l'àmbit obstètric i/o de la neonatologia.

Les anteriors manifestacions es relacionen amb els següents FETS:

Que estic embarassada i que durant la gestació m'he realitzat controls mèdics que han verificat el progrés adequat de la mateixa així com el meu benestar i el del meu nadó.

Que sóc una dona adulta, amb plena capacitat jurídica i d'obrar. Que entenc que cap opció està exempta de riscos. Que entenc els riscos que implica el COVID-19 per mí i pel meu nadó.

Que exerceixo els meus drets d'autonomia i consentiment informat d'acord amb les següents MANIFESTACIONS:

Que m'acullo a les recomanacions de la Organització Mundial de la Salut en relació amb embaràs, part, lactància i COVID-19 , les quals estableixen el meu ¹ dret a una atenció respectuosa i digna, així com el meu dret a estar acompanyada durant el meu part. De la mateixa manera recomana el part vaginal, no essent la sospita ni el positiu de COVID-19 matern motiu de cesària en sí mateix, i recomana el pell amb pell així com la lactància materna, incloent la hospitalització a la mateixa habitació, degut als seus més que demostrats científicament beneficis per a la salut de mare i nadó.

Que m'acullo a les directrius establertes pel Servei Català de la Salut , que ² estableixen que inclòs en cas de ser positiva de COVID-19, tinc dret a que el meu pla de naixement es respecti tant com sigui possible i es remet a les ja esmentades recomanacions de la OMS per les quals *"les mares i els nadons han de tenir la possibilitat d'estar junts, practicar el contacte pell a pell, i estar a la mateixa habitació durant tot el dia i la nit, sobretot immediatament després*

del naixement durant l'establiment de la lactància materna, tinguin o no elles o els nadons malaltia per coronavirus".

Que de la mateixa manera, per sentit comú i seguint les recomanacions, duré a terme totes aquelles mesures de prevenció necessàries, consistents per exemple en utilitzar mascareta si s'escau, així com em comprometo a dur a terme mesures bàsiques d'higiene tals com rentat freqüent de mans i neteja i desinfecció adequada de superfícies i objectes. Als anteriors fets apliquen els següents FONAMENTS DE DRET:

Conveni d'Oviedo 1997

Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea (200/C 364/01) i Carta Europea de Drets del Pacient 2002

Constitució Espanyola (articles 10, 15, 16 i 18)

Llei d'Autonomia del Pacient 41/2002, de 14 de novembre (articles 8 a 13)

Llei Ordenació Professions Sanitàries 55/2003, de 16 de desembre (article 5)

Llei Estatut marc del Personal estatutari dels Serveis de Salut 55/2003, de 16 de desembre (article 19 apartats h i j)

En particular, l'embaràs i el part no són un límit a l'autonomia i el dret al consentiment informat de les dones, sino moments d'especial protecció d'acord amb la Convenció per a l'Eliminació de tota forma de Discriminació contra les Dones de 1979 (CEDAW) i la seva Recomanació General 24 "Dona i Salut".

També l'Assemblea General de les Nacions Unides (Resolució 71/170) ha establert a la seva declaració d'agost de 2019 el mandat de respectar els drets d'autonomia i consentiment informat en embaràs i part, incloent el dret al rebuig, i ha establert que la seva vulneració és una vulneració als drets humans fonamentals de les dones imputable directament als Estats així com als Prestadors dels Serveis de Salut. S'ha expressat en idèntic sentit l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa en resolució d'aquest 12 de setembre de 2019.

Tanmateix la resolució del comitè de les Nacions Unides per a l'eradicació de la violència contra les dones (CEDAW/C/75/D/138/2018) de 28 de febrer de 2020 per la qual es condemna a Espanya per violència obstètrica durant el part a una dona a Galícia.

Amb base amb l'anterior, formalment SOL·LICITO

Que es respectin els meus drets humans fonamentals a l'autonomia i al consentiment informat en l'embaràs i el part i se'm proporcioni una assistència sanitària respectuosa amb els esmentats drets i amb la meva voluntat així com pla de part en cas de presentar-ne un.

Atentament,

NOM I COGNOMS .....

DNI..... DATA.....

Signatura: